

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGTELENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy hónapra . . . 1 — —
 Egyos szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főútr. 1828. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Teleki K. Lajos könyvtárakodásában és a kindóhivatalban. (Főútr. 1828. sz. alatti.)

Hirdetési díj:

Négy hónapra postán 8 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újsághoz 50 kr.

Nyitási költségek minden példára 50 krajczár.

Hirdetéseket a szerkesztőségben és kindóhivatalban. (Főútr. 1828. sz. alatti.)

Kéziratok nem adóznak vissza.

Eladó virágok.

Mintegy 400 darab különféle disznóvirág, különösen új fajta gránátfa és viritó imatophilum jutányos áron eladó özv. Büdy Kálmánéval N.-Csapó-utca 329. sz.

(191) 1-3.

Árverési hirdetmény.

A Debreczen szab. kir. város törzsa májából kiselejtett és számfelletti

12 db. bikának

nyilvános árverésen leendő eladatására a városi tanács 3382/1893. számú végzésevel f. é. április hó 24-ik napján délután 8 órája az országos baromfi-árverésen kitűztetvén, ezen árverésre a benn szándékozók meghivatnak.

Debreczen, 1893. április hó 20.

A városi tanács.

(192) 1-2.

AMI TS-ÉREK EEBEN, sajtók

szükségessége az; — mert hiszen, ha úgy éreztük a mulban, hogy valamely kérdést meg kell beszélünk, bár nehézségek, de mégis össze tudunk jönni értekezletre s bizonyára össze tudnánk jönni jövőre is. — Ha pedig arra gondolunk, hogy a kötelességszerű gyakori összejövetel s aztán a kör megbízottjainak kötelességszerű működése mégis több érdekes eszmét, kérdést hozna felszínre, érlelné meg — mint amennyit az idők és körülmények hoznak megoldás alá: hát a szükségességét még akkor sem látjuk s nem tartjuk indokoltnak azzal sem.

Nem csak azért, mert ma a Csokonai-kör is — speciális célját tévesztve, folyton költi amaz eszméket dr. Balkányi ur segítségével, — hanem azért is, mert mindég meghozza az idő az időszerű eszméket is s azon időszerű egyéneket is, akik azokat előtérbe hozzák, kifejtik. — Szóval mi nem hisszük, hogy akár az utcák új házszámozása, elnevezése elmaradna, akár a Jókai diszpolgársága elmaradt volna, ha nincs a városi-kör s ha nincs a Csokonai-kör, — az utcaszabályozást sem, a vásárcsarnokot sem azok teremtik meg — ha azok valamikor meglesznek, hanem a közszükséglet, — erőszakolni nem lehet semmit.

De miért tartjuk tehát kívánatosnak a városi-kör létesülését — ha szükségesnek nem tartjuk azt? Kívánatosnak tartjuk azért, amiért az évekkal előzött megalakulni kívánt, hogy t. i. egyéni érdekek s párt szempontok szolgálata nélkül, tisztán a közérdekből beszéltesse meg a mindenkit (Géssy ur ezt is úgy mondja-é, hogy »mindenkör való?«) kérdések; azért, hogy e kérdések megvalósítása szorgalmaztassék — ha talán akár politikából, akár más de kicsinyes okokból odázzattatnék — és megfordítva, hogy ne egyeseknek érdekei szolgálnak s talán szintén párt-érdekeket szolgálva létesíttessenek nemely dolgok.

si czimek

palaczkosüreire. lig Budapesten, cza 10. szám.

ar serföldje

yan füzér-utca 30. szám, 50 pa bányai vasutállomásokhoz vagy ásokhoz szállitva. s kedvezmények. után azonnal szolgálunk.

(101.)

Lapunk szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája átköltözött a főútr. 1828. számú Csanak-Drágotá-házba. — (A főpostával szemben.) — Ezentul tehát mindenféle megkereséseket új helyiségünkbe kérünk intézni.

A városi-kör.

Debreczen, ápr. 22.

Közéletünk egyik kiváló tagjától vettük a következő cikket:

Nem csalódnunk talán, ha azt tartjuk, hogy a városunkban már megalakult városi-kör a szerdai közgyűlésen szerepelt először. — Mi legalább a dr. Balkányi és dr. Kola urak felszólalását onnan eredőnek véljük s ha talán nem is előzte azt meg ott előzetes értekezés, ama két felszólalás mégis — mint az ott vezérszerepet játszani kívánó férfiak gondolkodása — tájékoztat immár afelel, mit kelljen azon városi-körrel a jelen megalkotásában tartani.

Nagyon is itt tehát az ideje, ha foglalkozunk mi is ama kör létesítésével, szükségessége vagy szükségtelen voltának, irányának kérdésével.

Nyomban kijelentjük, hogy egy minden irányban független gondolkodású polgárokból való körnek létesítését kívánatosnak tartjuk, még pedig úgy, hogy e körnek ne kizárólag csak a városi bizottsági tagok, hanem más egyének is tagjai lehessenek.

Azt nem merjük mondani, hogy okvetlenül szükséges az; — mert hiszen, ha úgy éreztük a mulban, hogy valamely kérdést meg kell beszélünk, bár nehézségek, de mégis össze tudunk jönni értekezletre s bizonyára össze tudnánk jönni jövőre is. — Ha pedig arra gondolunk, hogy a kötelességszerű gyakori összejövetel s aztán a kör megbízottjainak kötelességszerű működése mégis több érdekes eszmét, kérdést hozna felszínre, érlelné meg — mint amennyit az idők és körülmények hoznak megoldás alá: hát a szükségességét még akkor sem látjuk s nem tartjuk indokoltnak azzal sem.

Nem csak azért, mert ma a Csokonai-kör is — speciális célját tévesztve, folyton költi amaz eszméket dr. Balkányi ur segítségével, — hanem azért is, mert mindég meghozza az idő az időszerű eszméket is s azon időszerű egyéneket is, akik azokat előtérbe hozzák, kifejtik. — Szóval mi nem hisszük, hogy akár az utcák új házszámozása, elnevezése elmaradna, akár a Jókai diszpolgársága elmaradt volna, ha nincs a városi-kör s ha nincs a Csokonai-kör, — az utcaszabályozást sem, a vásárcsarnokot sem azok teremtik meg — ha azok valamikor meglesznek, hanem a közszükséglet, — erőszakolni nem lehet semmit.

De miért tartjuk tehát kívánatosnak a városi-kör létesülését — ha szükségesnek nem tartjuk azt?

Kívánatosnak tartjuk azért, amiért az évekkal előzött megalakulni kívánt, hogy t. i. egyéni érdekek s párt szempontok szolgálata nélkül, tisztán a közérdekből beszéltesse meg a mindenkit (Géssy ur ezt is úgy mondja-é, hogy »mindenkör való?«) kérdések; azért, hogy e kérdések megvalósítása szorgalmaztassék — ha talán akár politikából, akár más de kicsinyes okokból odázzattatnék — és megfordítva, hogy ne egyeseknek érdekei szolgálnak s talán szintén párt-érdekeket szolgálva létesíttessenek nemely dolgok.

Tessenek csak gondolni a nyaralókra, kaszárnyákra, vagyis ezek tévesztett felépítésére!

A most mondottakkal aztán már az irányt is megjelöltük, melyben mi a városi-kört buzgókodni óhajtjuk.

De mihielyt valamely egyéni érdeket látunk — és pedig tulságosan előtérbe taszítva, — mi azon körtől jót nem várunk.

Amidőn azt kérjük tehát, miért nem a régi alapon s miért nem dr. Medve s a többi megbízottak vették kezükbe most a Hieronymi nyilatkozata után az alakítás ügyét — nyíltan kimondjuk, hogy a szerdai beköszöntő után a most megalakított városi-kört nem városi-körnek, hanem a városi- s városi tisztviselői hibákat agyonütni siető és segítő-körnek látjuk.

Mert hogyan tételoznők fel akár az ügyvédi kamara elnöke s hirneves jogász dr. Kola Jánosról, akár a szintén tiszta felfogású másik jogász dr. Balkányiról, hogy ők mint jogászok nem látták s nem tudták volna azt, hogy egy embernek — pusztá állítására, nem lehet, nem szabad oly megmondatlanul kimondani a bűnöst? Miért siettek tehát még is azt tenni? — Bizonyára nem magukat akarták kisebbiteni? — Tették tehát, mint a városi-kör tagjai, tették bizonyára azon jóhiszemű feltevésben, hogy a városra is előnyösebb leendő ezen odózus ügyet így agyonütni, — de bizony alaposon tévedtek.

Nos hát, nem ily tévedésekkel kell nekem a városi-kör!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése ápr. 20-án.

Rövid volt a csütörtöki ülés is és a napirendre tüzött tárgyak közül csak az 1891. évi zárazamadással volt egy kis vita. M a d a r á s z J ó z s e f ugyanis határozati javaslatot adott be az iránt, hogy a ház a kormányknak ne adja meg a fölmentvényt. A többség azonban gr. Csáky Albin és Wekerle Sándor miniszterek, valamint Pálffy Elemér előadó felszólalásai után megadta a törvényes fölmentvényt.

A napirend elintézése után Wekerle miniszterelnök azt indítványozta, hogy az aranykiszlet ellenőrzésére kiküldendő bizottság képviselőházi tagjai a szombati ülésben választásának meg, ellenben pénteken a ház ne tartson ülést és a tanítói illetmények szabályozásáról szóló törvényjavaslatot csak az appropriációs vita után vegye tárgyalás alá. A ház ehhez hozzájárult.

Az ülés végén báró Andreánszky Gábor sürgős interpellációt intézett a földmívelési miniszterhez a Schosberger Henrik birtokain állítólag másfél év óta dühöngő ragadó tüdőlob tárgyában. Gróf Bethlen András miniszter azt felelte, hogy e tárgyban már elrendelte a legszigorubb vizsgálatot és mihielyt az be lesz fejezve, intézkedni fog, biztosítván az interpellálót, hogy a törvény szigorát a rosszhiszeműséggel szemben minden esetben érvényesíteni fogja.

BELFÖLD.

Az égő ország és a miniszterium.

A belügyminiszter, tekintettel a legutóbb előfordult gyakori és nagymérvű tüzesetekre, intézkedett szaktanácskozmány egybehívása iránt, melynek tárgyat azon kérdések fogják képezni, hogy mi az oka a nálunk oly gyakori tüzveszések, s mely rendszabályok lennének életbe léptetendők a tüzveszések lehető meggátálása érdekében.

Meglepő választás. Zágráb város harmadik kerületében csütörtökön ment végbe a képviselőválasztás, mely azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy az ellenek jelöltjét: Amrust 9 szótöbbséggel megválasztották a kormánypart jelöltje: Pliverics egyetemi rektor ellenében.

A szabadelvű párt és a néptanítók. A szabadelvű párt csütörtöki értekezletén tárgyalás alá vétették a néptanítói fizetések szabályozására vonatkozó törvényjavaslat, melyet

Kammerer Ernő és Fenyvessy Ferencz előadók ismertették s ajánlottak elfogadásra. — Boros Béni, Nagy János, Kubinyi Géza és Busbach Péter a fizetési minimumnak 400 frtban leendő megállapítása mellett nyilatkoztak. Csáky gr. miniszter és Schwarcz Gyula részletesen kifejezték azon indokokat, melyek ez idő szerint a törvényjavaslat ide vonatkozó dispozióinak fentartását teszik kívánatossá. A miniszter kijelentette azt is, hogy ahoz, a mit egyedül tart helyesnek és kivihetőnek, ragaszkodik s ha az nem fogadtatnék el, kötelességének tartaná ebből a következtetést levonni. Az értekezlet változatlanul elfogadta a törvényjavaslatot.

Az országgyűlési függetlenségi párt e hó 19-én d. u. 5 órakor E ö t v ö s Károly elnökele alatt tartott értekezleten tárgyalás alá vette Okolicsányi László előadása mellett a községi, valamint a hitelekezetek által fenntartott elemi iskolákban működő tanítók és tanítónők fizetéseinek rendezéséről szóló törvényjavaslatot, a melyet általánosságban elfogadott. A fizetési minimumot az értekezlet 600 frtban kívánja megállapítani. A kántori illetmény a minimumba be nem számítandó. A képviselőházban a párt álláspontját Kiss Albert és Okolicsányi László fogják előadni. A 600 frtos minimumot pedig Szini Gyula fogja indítványozni.

Újabb püspöki konferencia. Május első napjaiban, mielőtt a főrendiház a költségvetés tárgyalásába kezdene, Vaszary Kolos hibornok-hercegprímás — újabb konferenciára fogja összehívni a püspököket. Az erre szóló meghívók már közelebb szétküldetnek.

KÜLFÖLD.

Natalia utja hazafelé. Szabasztopolból jelentik, hogy Sándor szeb király anyja Szerbiába menet ott keresztül utazott.

Választási jog reformja Belgiumban. Belgiumban a képviselőház elfogadta a választói jogra vonatkozó reformjavaslatot, melyre a zavargások nagy része megszünt.

Wekerle és Fejérváry Bécsben. Wekerle miniszterelnök és Fejérváry honvédmiszter Bécsbe utaztak. Wekerle jelentést fog tenni a helyzetről, nevezetesen az egyházpolitikai javaslatokról, tanácskozik fog a valuta-rendezés ügyében Steinbach osztrák miniszterrel és meg fogják állapítani a jövő évi közös költségvetést.

A bolgár fejedelem esküvője. Villa Pianore, ápril 20. Ferdinand bolgár fejedelem esküvője Mária-Luiza hercegnővel délelőtt 11 órakor ment végbe. Az esküvőt követő reggelinél aláírták a házassági szerződéseket. Tanukként della Grazia herceg és Menssdorf grf szerepeltek. Don Carlos az esküvő után elutazott Viareggiába. Stambulov és bolgár urak este Firenzébe utaztak.

Az olasz királyi pár ezüst lakodalma. Róma, ápr. 20. A német császári pár ma érkezett meg ide az olasz királyi pár ezüst menyegzőjére. — Az ünneplő fejedelem pári eleje ment a császárnak a Quirinálból a pályaudvarba. Ez utvonalon kora reggel óta sűrű néptömeg hullámozott. A házassági ülést zászlókkal vannak fellebögözve. Az ülést bezárva déli 12 óra 50 perczkor 101 ágyulövés jelezte, hogy a vonat megérkezett a császári vendéggel. A császár és a király megölték, megcsókolták egymást; megtekintették a diszszázadot és a sokaság éljenzése közt hajtattak a Quirinálba, a hol a lépcsőn a főszertartásmester fogadta őket. Az ezüst menyegzőre számos fejedelemi vendég jött Rómába, a tegnap megérkezett Rajner főhercegen, Wladimir orosz nagyhercegen kívül. A magas vendégek iránt a római nép rendkívül szívélyes.

Tanügy.

Miért tanítjunk a latin?

E címmel »Egy tanár« aláírással jelent meg a »D e b r e c z e n« 76-ik számában egy kis értekezés. A tisztelt olvasó közönség megfogja engedni, hogy röviden fejtegessem elnevezetemet. Helyesnek tartom, ha a politikai napilapok nyelvkerdésrel is foglalkoznak, mert hiszen a legjobb politika a nevelés politikája. Ha csak szaklapok tárgyalnak nemzeti nyelvről, holt nyelvekről, akkor a nemzettest nagyon későn értesül a helyesnek itélvekről, mert szaklapokat csak minden századik — ezredik ember olvas.

»Egy tanár« nevezett cikkben ajánlja továbbra is a latin nyelvtanítását, először, mert kitűnő észképző ereje van, másod-

szor, mert a latin irodalom megértését és élvezését közvetíti.

Mind a két érv elcsépelet, tehát újat nem mond vele a cikkkező, és mind a kettő hamis érv, tehát csak a be nem avatottk félrevezetésére szolgál. — Ha a latin nyelvnek kitűnő észképző ereje volna, akkor az értekező »egy tanár«, a ki bizonyára legalább is nyolcz évig élvezte a latin nyelv eme kitűnő észképző erejét, egészen más álláspontra helyezkednék.

Ma már minden paedagogus tudja, hogy minden nyelv, akár élő, akár holt, egyformán észképző, de csak azon esetben, ha a módszer megfelel a természetes fejlődés törvényeinek. Ezeknek a törvényeknek pedig az anyanyelv elsajátítása felel meg kiváltképpen, tehát az anyanyelvnek, és az anyanyelv nyelvtanának van leginkább észképző ereje.

Ugyan miféle észnemesítő hatása lehet olyan grammatikának és syntaxisnak, melynek nyelvét a tanuló nem bírja? Bizonyára az itélő tehetőség nem fozozza, csak az emlékező tehetőség terhel. Terhel, de nem fejleszt még az emlékező tehetőség sem, mert az emlékezőre is csak az hat fejlesztőleg, a mit a tanuló megért.

A tanuló megfelelhet arra a kérdésre, hogy »tanultam« miféle időbeli cselekmény, arra is, hogy »tanulni fogok«, miféle időbeli cselekmény, bevégzett, avagy bevégezlen, mert itélő képessége ráveheti. De ha latinul nem tud beszélni, gondolkozni, hiába kérdik tőle, hogy »legerer« miféle cselekmény, jelen vagy jövő, avagy mult cselekményt jelent-é, de még azt sem tudja, hogy miféle szó. Szajkó módra megtanulja a szók jelentését, a hajtogatást, de a magolás soha sem hat fejlesztőleg az észre.

Ha a latin nyelv tanulása oly kiváló észgymnasztika volna, akkor a gymnasiumi érettséget letett ifju legalább bírná az anyanyelvet. De a tanárok tudják legjobban, hogy az érettek között hány van, a ki nem tud helyesen beszélni és írni. Az érettségi vizsgálo bizottság igazolhatja, hogy az észbeli fejlődés milyen fokán van a tanuló ifjuság egyrésze.

A nemzetek először megalkották a nyelveket, azután a kész nyelvből vonták le a szabályokat, tehát a grammatika és syntaxis csak késő termék. A tanulóval pedig a természetes fejlődéssel homlokegyenest ellenkező módszerrel sajátítatják el a latin nyelvet, mielőtt a nyelvet bírná, tanulja a nyelv bölcselét, mert hiszen a grammatika és a syntaxis nem egyébb ennél. És azt nevezik kitűnő észfejlesztésnek.

Grammatikát tanulni a nyelv bírása nélkül, nem egyéb, mint üres szókat tanulni; még csak üres fogalmaknak sem nevezhetjük, mert a fogalom-alkotáshoz szemlélődés szükséges. E fajta tanítás nem gondolkozási munka, hanem csak gépies munka.

A második érv: azért kell latinul tanulnunk, hogy a latin irodalmat megérthessük és élvezhessük, magától elesik. A ki a nyelvet nem bírja, nem élvezheti az irodalmat sem. Mikorára pedig a tanuló szajkó módra bevágta a grammatikát, alaposan megutálta az ismeretlen nyelvet, következtésképpen az irodalmat nem élvezi. De meg a latin irodalom összes remekei le vanak már fordítva, tehát »a klasszikus lelki megisztulást« anyanyelvünkön megszerezhetjük, de a meg nem értett holt nyelven nem.

A ki pedig eredetiben akarja élvezni a latin remek írókat, mint a költő, a történetíró, az megtanulja természetes uton a latin nyelvet, mint Schlieman megtanulta a görögöt, a ki bár soha sem járt gymnasiumba, mégis tőkéltes-ségre vitte a görög nyelv és irodalom ismeretét, de a ki nem fonákul tanult, nem a grammatikán kezdte, hanem a nyelven.

Egy nem tanár.

Határidő-naptár.

Apr. 23. A kaszinó közgyűlése.

Apr. 22-23. Debreczeni löversenyek.

Máj. 2. Az alsó-szabolcsi tisztai ármentesítő társulat közgyűlése a városi háza nagytermében. D. u. 4 órakor.

Máj. 6. Kereskedő ifjak dalestélye a Margit-fürdőben.

Ujdonságok.

* **Évzáró vizsgálatok.** Az 1892/3. iskolai évet bezáró vizsgálatok a debreczeni ev. ref. főgymnásiumban következő renddel tartatnak. I. Nyilvános közvizsgálatok, május 13-án a VIII. osztályé, június hó 13-17 napján a VII-I. osztályoké. II. Érettségi vizsgálat: írásbeli: Május 15. 16. 17. 18. 19-ik napján, a szóbeli június 20. 24. napján. III. Magánvizsgálatok: Május 14-én a VIII. június 18 és 19-ik napjain a VII-I. osztálybelieké. A nyilvános

kövizsgálatok kezdete napoként délelőtt 9 órákor, a tornavizsgálat d. u. 5 ó. Az érteletési írásbeli vizsgálatok kezdete napoként délelőtt 8 órákor, a szóbelieké délelőtt 8, délután 4 órákor. A magán vizsgálatoké délelőtt 8, délután 3 órákor. — A z i g a z g a t ó s á g.

A katonazenekarok és a színházak. Az Országgyűlési Értesítő-t a legilletékesebb helyről a következőkről értesítik: „A Próbaházasság című darabnak a színházban való sokat emlegetett színrehozatala, igaz, hogy a katonazenekarok közreműködését illetőleg intézkedéseket tett szükségessé, de hogy az összes katonazenekarok működése a magyar színlelőkénél betöltött volna, tenyleg valótlán. (Ha tehát úgy áll a dolog, hogy csak Debreczenben tiltatott el a katonai zenekar közreműködése, az annál sértőbb a debreczeni közönségre nézve! Szerk.)

Az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat Debreczenben f. 1893-ik évi május hó 2-ik napján, d. u. 4 órákor a városház nagy tanácstermében tartja társulati rendes közgyűlését. Tárjak: I. Zsendovics József t. alelnök elhalálozása folytán — alelnök s Dr. Gártay Bertalan lemondása folytán választmányi tag választása. II. Számadás vizsgáló küldöttség jelentése a múlt 1892-ik évi pénztári számadások megvizsgálásáról. III. Sz. kir. Debreczen város indítványa az alapszabályok 4. §-ának megváltoztatásáról, illetve a választmányának erre, s IV. az alanti tárgyszorozatban foglalt ügyekre vonatkozó javaslati s előterjesztései. A közgyűlést megelőzőleg f. évi május hó 2-ik napján, d. e. 9 órákor ugyancsak Debreczenben a városház nagy tanácstermében igazgatóválasztmányi gyűlés fog tartatni. Tárgyszorozat: I. Sz. kir. Debreczen város indítványa az alapszabályok 4-ik §-ának megváltoztatása, a társulati igazgatóság székhelyének Debreczenbe leendő átelyezéséről. 2. T. főmérnök jelentése az 1893. évi ár-vezetési, a tett intézkedések, költségekről. stb.

Lóverseny. A totalsateur vezetését a versenyek mindkét napján mostan is. K. Császár Ferenc ur, a Magyar Lovaregylet totalsateur igazgatója teljesíti, s a totalsateur az említett ur vezetés alatt a gyepon szombat és vasárnap 2 ft és 5 ft-os telekeket fog működni. A gyepon (tehát a nyergelőistállóhoz is) egyedül részvényes és tribüne előtti tere szóló belépti jeggyel lehet lépni; de azért a sikeresen pályán való közlekedésre a tribüne előtti tere szóló jeggyel bírók, feljogosítva nincsenek. — A totalsateur bődéhez a gyepon egyenesen, míg a páholy és dzártásokra a tribüne csarnokot kívülről megkerülve lehet jutni. Minden kellemetlenség elkerülése végett felkérik a versenyeken részt vevő közönség, hogy belépti jegyeit láthatólag hordani sziveskedjék. A hatvan-utcai lövőnautu vasut a versenyter felé olcsó és elég kényelmes közlekedést nyújt, miután a végso megállóhelyhez a lövőnautu már nem messze fekszik és odáig elég jó gyalogut vezet. Hídeg ételekről és hisitökről, Fehér Hermann ur gondoskodik.

Uj törvényességi bíró. Palatic L. debreczeni ítélő-táblai tanács-jegyző bíróvá nevezetett ki a debreczeni k. törvényességi k. **A Csokonai-kör felolvasó ülése.** A Csokonai-kör tegnap délután sikerült felolvasó ülést rendezett a városháza nagy termében. A felolvasáson — mely 5 óra után vette kezdetét — szép számu, diszes közönség volt jelen. A felolvasó ülést Boldizsár Kálmán „Vallomás” című novellája nyitotta meg, melyet vonzó előadásban a szerző maga ol-

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Szívek harcza.

— Regény. —
Irtá: **Londonz Elek.**
(Folytatás.)

— Meg kell akadályoznom ezt a párbajt.

— Azt jól teszi, ha megakadályozza. E tettéért az ég meg fogja bocsátani a bűneit.

— De hogy, miképp?

— Azt nem tudom.

— Ot órákor lesz a párbaj, — ugy tudja.

— Ugy.

— Oh, tanácsoljon valamit, az Istenre kérem ont, hiszen látja, hogy én már felig örült vagyok s nem tudom gondolataimat rendbe szedni.

— Legjobb lenne, ha a párbaj színhelyén lépne fel, még mielött megkezdénék az egymás gyilkolását. Bizony jó lesz idejében cselekedni, mert Kálmán híres lövő s alig-alig menekedhetik ki Tardi élve a kezei közül.

— Oh, Istenem, mit tegyek? Könyörülj meg rajtam.

— Menjünk ki elébb a párbaj színhelyére. Én elkísérem.

— Isten áldja meg érte!

— Vilma megragadta az Adél kezét és csókjaival halmozta.

XVII.

Kaczor Béni már négy órákor felkelt s leakasztotta a falról a két párbaj pisztolyt. Ovatosan ment át az előszobán s kint

vasolt fel. A sikerült novella alapszemje a körül forog, — hogy a női hűség megszegése végképen elzárja e a tisztesség útját az anya előtt. A szépen megirt elbeszélést zajosan megtapsolták. Ezt követőleg Csengeri János dr. lépett a felolvasó asztalhoz, gondosan összeállított tanulmányt olvasván fel Aeshilos görög dráma író „Orestia” cz. drámai trilogia-járól. A nagy becsű aestetikai munkába szemelvényeket fűzött be Aeshilos művéből, igen sikerült fordításban, hiven adván vissza az eredeti mű magasatos költőiségét. Előadását nagy érdeklődéssel hallgatták a jelenvoltak s végeztével tapssal jutalmazták. Az érdekes felolvasó ülés 6 óra után ért véget.

A debreczeni iparos ifjuság betegségelző pénztára 1993 évi ápril hó 30-án vasárnap délelött 11 órákor az iparoskör helyiségeiben tartja meg alakuló és első közgyűlést, melyre a tagok ez uton is meghívták. — Tárjak: közgyűlés megalakítása; igazgatóság, felügyelő bizottság és választott bíróság választása. Debreczen 1893 Ápril 22. Az ideglenes vezetőség.

Markovits emléknappély a főiskolában. A jövő héten, f. hó 29-ikén a főiskolai gyorsíró egylet a nemrég elhunyt Markovits Iván emlékére felolvasásokkal, versenyírásokkal emléknappélyt rendez. Az ünnepélyen R. évi Nándor lapunk munkatársának az alkalomra írott költeményét is szavalni fogják.

Lótragoedia. Árva, kivénült taligás lórol szól az irás. Talán neszt vette, hogy kedves viszonyok között élj a társai a békülékett lövőnautu időn most aratták babórait, dícsődséget szereznek fájuknak. Ugy látszik, ez érzéketlen a szomorú sorában tegnap, mikor a pénzügyigazgatósági épület előtt, gazdája végtelen bánatára földöz vágta magát. „Busuljon a ló” — szokták mondani. Ló volt, busut is. — Nagy közönség nézte végig az érdekes utcajelenetet.

Színház. Két klasszikus színházi estténk volt csütörtökön és tegnap. Tegnappelött Török Irma, a nemzeti színház fiatal tagja mutatta be nálunk magát Schakspere „Romeo és Juliája”-ban. Julia nehéz szerepét játszotta jó felfogásban. A kiváló vendégművésznőt mélyen átértett, magasabb iskolájú játékaért nagyon rokonszenven fogadta a közönség s felvonások után számai nem akáro tapssal jutalmazta, nagyobb jeleneteiben nyílt színen is lámpák elé hiva. Mellette jók voltak Tompa és Fenyvessi. Az előadás összesség, közönség közepek számmal volt. — Tegnap este Schiller „Armány és szerelem” cz. szomorújátéka került színe szép számu közönség előtt, Török Irma második vendégfellepteül, ki Miller Lujzá-jával ismételt nagy hatást csinált. A mély érzés, nemes jellemű és hön szerető nő lelki harcát, önmagával vívott küzdelmát a legtisztább igazsággal érzéketlente. Felvonások után alig akart szünni a tapsvihár. — Balassa Miller szerepében újra ragyogtatta kiváló tehetségét. Tompa, Szilágyi Berta emeltek az est sikerét. Egyáltalában az előadás szabatosan folyt le. Ma Török Irma a bucsufellepteül Herczeg „A dolovai nábob leánya” cz. sziműve, holnap „Szép Darinka” uj népsziműve kerül színe bérletiszületben. (Sz.)

Kohl Medard, a hercegprimás önfeláldozó titkára, mindennap jobban érzi magát, annyira azonban még nem épült fel, amint ennek e napokban hire járt. A beteg a nagy vérvészesség miatt igen gyenge s még több hétig fog tartani, míg ágyából fölkelhet. Királyi kitüntetés dolgában megtörtént már a felterjesztés. Hir szerint magasabb kitüntetésben fog részesülni. — Kohl egyházi férfi lévén, egyházi kitüntetésben is részesülné, ha nem volna szerzetes, így azonban csak pápai diszpenzá-

cióval kaphat egyházi kitüntetést. A diszpenzáció valószínűleg meg is történik.

Eső. Ma reggelre messze beborult a láthatár. Tornyors eső felhők vonultak fel az ég s így 8 óra tájban csakugyan „megeredtek az égneek csatornái”. A csendes lassu eső úgy látszik tartós lesz. A gazdaközönség régi vágya, a várva várt eső tehát elérkezett. Persze a lövőnautóknak és a vásárra kissé alkalmatlan időben köszöntött be, de bátran el-tűrhetjük a kellemetlenségeket, mert a föld szomjasan issza be a régen nélkülözött termékeny esőt.

A falu bírája Kossuthnál. Balogh András, Und sopronmegyei község bírája, mint a Soproni Hírlap írja, a mult hetekben Olaszországban járt gyümölcsvasárlás végett. Mint jó magyar hazafi, el nem mulasztotta, hogy a szépséges Itáliában járva, nagy hazánkiát meg ne látogassa. A kék posztó-mándli turista olaszországi útjából hazatérvén, így beszéli el turini élményeit: Mikor a kormányzó ur vállasán jelentkeztem, az irományaimat kérték. Nekem nem volt más írásom, mint az utilevelem, hát azt adtam oda, de megmondottam, hogy én nem kérek semmit, csak látni akarom a kormányzó urat. Erre aztán mindjárt beeresztettek. A kormányzó ur leültetett és megkérdezte, hogy mi járóban vagyok. Mikor megmondottam, nagyon elcsodálkozott, hogy nekünk olasz almákra van szükségünk. Aztán megkérdezte: hogy mennek a Dolg Sopronmegyében és sajnálkozott, hogy Mosonmegyéből olyan sokon mennek ki Amerikába. Mikor felálltam, a kezét adta. Kérem emlélti egy vizitkártyát és ő menten adott egyet. A kártyának lelete szegélye van és csak a vezetékneve van rajta. A kormányzó ur különben nagyon egészséges, az orcája piros, csak a fehér szakállá mutatja, hogy öreg ember már. Bizony könyek jöttek a szemembe, mikor a szép nagy ház üveges aajtáját becsuktak mögöttem.

Debreczeni törvényesség. Hosszu tárgyalás folyik a helybeli törvényeseken, melyet a tegnap nappal kezdtek meg és még a mai napon sem végeznek be előreláthatólag. A bíróság következőleg alakult meg: Elnök: I g y á r t ó Sándor, bírák: R e h e u s s Viktor és N a g y Károly; közjegyzők: Paksy Imre helybeli, Somogyi Gyula nyiregyházi közjegyzők; jegyző: Dr. Nagy László; k. ügyész: Dr. Dicsőfi Sándor; tolmács: Kozmuczta Péter. B a l o g h Karoly zilahi kir. közjegyző fegyelmi ügyében tárgyalt ez alkalommal a helybeli törvényesek. Balogh ugyanis 10 rendbeli regyelmi vétségért lett vad alá helyezve. A bizonyítási eljárás ma d. e. fel 11 órákor lett befejezve, mely után közvádló kir. alügyész a vád előterjesztését megkezdte. Itélet, a körülmenyekből következtetve, még a mai nap folyamán nem lesz hozható.

Sétahangverseny. A katonai zenekar holnap d. u. 5 órákor a Margit-fürdő dísztermében sétahangversenyt rendez, a következő műsorral: 1. „Indul.” 2. Nyitány a „Czigány-asszony” operából, Balfétől. 3. „Szerencse-gyermek”, keringő Millőckertől. 4. „Virágüzenet”, dal Giesetől. 5. „Pizzicató-gavotte”, Latautól. 6. Ábránd az „Eladott menyasszony” új operából, Smetanától. 7. „Dal-koszoru”, négyes Strausstól. 8. Magyar dalok, egyveleg. 9. „Tavas és Amor”, keringő Waldenfeltől. 10. Részlet „Luczia” operából, Doniuetitől. 11. „Gazdász-polka”, Czapektől. 12. „Repülésben”, galopp, Gleisnertől.

A tornaegylet gyalogversenye. A tornaegylet választmánya csütörtökön dr. Kenéz Gyula elnöke alatt ülést tartott, —

Belépett az előszobába és itt ismét megállott egy kicsit gondolkodni. Gondolataiból Tardiné verte fel, ki a szobából kilépett.

— Mit keresel itt?

Jancsi összereszt és elkezdett dadogni.

— Mi a bajod, beszélj.

Jancsi zavartan tekintgetett az ajtó felé s ki akart hátrálni, mint a rák. Sejtette, hogy a beteg tekintetes asszonynak még sem jó lesz ezt a furcsa históriát elbeszélni.

— Mi bajod? Beszélj! Parancsolt rá. Tardiné a szepegő inasra.

Jancsi csak dadogott, de végre is kibőkte, hogy Vilma és Adél kisasszonyok ezeltől egy fél órával kicsin elbajtak.

Tardiné magánkivül rohabt be apjához. — Itt történik valami, a mit elitköltök előttem.

Aztán elmondta apjának, a mit Jancsitól hallott.

Az öreg Kemény nagy zavarba jött s igyekezett megnyugtadni a lányát, de nem lehetett.

— Hol van Balázs? Jajgatott a „szegény fiatal asszony s térden áva kérte apját, hogy ne tagadja el tőle.

Az öreg Kemény látta, hogy itt már nem használ a titkolózás s nagyon is megesett a szíve leányának szívet tépő fájdalmán.

— Jöjj velem, leányom. Fölkeressük Balázst.

A párbaj már ugy is meg van akadályozva, gondolta magában az öreg, csak nagyobb baj ne legyen a dologból. Aztán befogott, leányával kocsira ült és kihajtatott az erdőszaklóból.

(Folyt. köv.)

melyen az idei »verseny-gyaloglás» került tárgyalás alá. A verseny május 11-ikére tüzetett ki Berettyó Ujfalu végpónttal, mely a pálya kerületekkel 45 kilométer távolságra egészített ki. A rendező bizottság a következő: Elnök Kenéz Gyula, mint versenyintéző; tagjai dr. Csikós Sándor egyleti orvos, dr. Márton Kálmán és rd. Orbán József, a verseny bíróság következőkép alakult meg, Márton Imre, Zöld Mihály, Simonffy István, ifj. Gyürky Sándor, Bakos Kálmán, K. Tóth Sándor, Nagy Kálmán, Balthazar Dezső, elnök, alelnök és titkár.

A Széchényi-utca vásárvasárnapja mozgalmasnak ígérkezik. — A jobboldali részén sátrak hosszu sora hivatogja vásárlásra a közönséget. A panorámák, indulcsapat, körszakalás asszony látványosságai szintén sokakat sábitagnak a vásárra.

Sok a vidéki vendég. A helybeli szálloda tulajdonosokra örvendés napok viradtak. Olyan sokan érkeztek folyamatosan vásárunkra vidékről, hogy alig lehet szobát kapni nagyobb szállodáinkban.

Börtön elől a halálba. Szomráky László volt debreczeni törvényességi díjok, kinek nevét a Weinberger-fele uszora-pórral kapcsolatban gyakran emlegették, a mennyiben ő volt az, a ki a bűnjel tárgyat képezett üzleti könyveket — a vizsgálat meghiúsítása céljából — elszikasztotta s ki e tetteért félévi fogságra ítéltetett: Aradon — mint érte-sülünk — elhunyt. A földi igazságszolgáltatás elől tehát a legfőbb bíróhoz apellált!

Gonosz csiny. Napok óta gonosz csinyt követnek el ismeretlen tettesek Kádós László helybeli fehérmű, divatterezkedő ellen. Éjszakánként következetesen Kossuth-utczai lakásának ablakait belövöldözik. A lövést gummi puskából, kavicsokkal, öndarabokkal s nagy réttel eszközik, melyeknek több üvegtábla esik rendszerint áldozatul. A rendőrség e tárgyban megindította a vizsgálatot.

Egy embert találtak eszméletlenül ma reggelre viradóra a hatvan-utca végén. Az uton elterülő férfiak fejé vére sive verve. Ugy látszik, hogy a bosszu műve ejtette áldozatul, mert a rablás ki van zárva abból az okból folyólag, hogy zsebében közel 80 frtot találtak. Valószínűleg ittas állapotban, valamikorcsmai verekedés hozta e rendkívüli helyzetbe. — Ápolás alá vették.

Zsibogó nélkü. Az ócska üzérkedés heti vásárra nem sikerült az egyszer. Az eső szétverte az ócskás kofákat s e Kossuth utca vége sokat vesztett ma délelött élénkségéből.

Nagy disznóvásár van az ideitavaszi vásár alkalmából. Régi idő óta volt olyan nagy felhajtás, mint az idén. Hanem, mint a nagy vásárok alkalmával történni szokott, miután nagy a kínálat, jelentékenyen csökkent a kereslet.

Selyem hamisítvány. Egessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rőtőn kiderül: Mert mig a valódi s jól festett selyem az elégetéssel nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után cselekly világosbarna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zsíros színt szalonálns lesz és könnyen török) lassan tovább ég (mínthogy rostszálai a festanyagtól telitetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össe nem pödörödik, csak meggőrbül. **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) seiyemgyára Zürichben, házhöz szállítva, postabőr és vámentesen szivesen küld barkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben levő valódi selyem leveleiből. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

(10.) 5.

Irodalom és művészet.

Kegyelet Tompa Mihály sirjánál. Ez év július 30-án lesz huszonöt éve annak, hogy Gömör-megye egyik legkiválóbbé fia, a virágregek koszorús költője, Tompa Mihályt eltemették. Ez alkalommal Hamván, a nagy költő sirjánál a gömörmegyei lelkész kar, a melynek Tompa Mihály annak idejében tagja volt, emléknappélyt rendez. Az ünnepi szónok S. Szabó József fögmennázumi tanár lesz. Az ünnepélyen — a melynek programja kü-lömben még nincs végleg meghatározva — a Tompa-szobor egyesület is képviselteti magát s a költő sirjára koszorú fog helyezni. A rimaszombati fögmennázumi Tompa-köre, tekintettel arra, hogy a nagy költő halálának évfordulója a nyári szünidőre esik, május 28-án fog megjelenni a hamvai temetőtereben, hogy a költő sirjánál lerója a kegyelet adóját.

TÖRVÉNYSZÉK.

Az elárvult királyi palota. Bécs, ápril 20. A helybeli országos törvényesség ma tárgyalta a »Wiener Tagblatt» ellen megindított ismeretes pört. Az ügyesség. Az elárvult királyi palota» című czikkben sértést lát a magyar király ellen s fen tartja azon vádat, hogy a király iránti tiszteletlen csorba ejtetett, különösen ezek szavak által: »mi lesz belőlünk, ha a király egyesek kihágását az egész nemzetel érezteti». Dr. Hawiak ügyész vádbeszéde és dr. Frischauer Emil védőbeszéde után a törvényesség a btk. 63. §-a értelmében a fellebezésért est megállapítottnak tekinteti, mi ellen dr. Frischauer védő a fellebezést bejelenté.

GONDI

Irtá: Z.
Nem szeretem a ség-fogakkal jó világot, ki csikófogait nap előtt érett gyümölcsös szellemesség ped

Könnyen hívószó nyelműséghez. Emezzugrik a veszélyes árnyékkal beugrasztja benne usznak és jay gyenge szalmaszálat, héz vadakkal illeti őket e veszélybe so-dörgi nekik: »Ti szélyet oly fenhangon viki azt a falatot tagának aprít és vagy bele fulad.»

Sándor a gyeveszekedés és kétes nős játékat üztek ves gyermekéveid. a fanyar gyümölcsösjén át megpuhit és

Három kritikus nek: születési, halál-jára. Sirva jó a világhelyére — Legkritikamegyező napja, menjon sirjon-e, vagy n

Debreczeni in

F. é. április

Veréb Lajos és veszik Burai István cser-utca 2327. sz.

Kis Mihály és szik Nagy Julánna sai liba-utca 2057.

Végh Sára vécsi Ida csapó-keresz

Körösi János és szik Kis István és csapó-keresz szőlője

Mester István Hajnal Mihály gyháza és csapó-keresz

Löködi Sándor veszik Molnár Amá halapi kaszálóját

Szabó József Miskolczy István pacsirta-utca 252

Nagy Imre és Gyarmati József árok-utcai 673. sz.

Guti István és veszik Lukács Istvá ododi földéve

Helmecki József veszik Szekeres B. pacsirta-utca 211.

Miskolczy István zát 1690 frtrt.

Kenderesi Juli szi Kronauer Gyul darabos-u. 1006 sz.

Deak István és Burkus József cserföldével 2750 frtrt.

Bocskai József zánna veszik Keres csillag-u. 2650 sz.

Major Teréz Bogdán Lajos kisodói földé felé resfrtrt.

Orosz Károly Szabó Mihály né haly ododi földé

Nagy Eszter utca 1512. sz haházás címzen 600

Diószegi Ján Istvánné és társai ododi földé és halfrtrt.

Kü

A házasa rikában Saratoga nuár havában eg

Reggel felé, mik begözlölte a vendézi indítványozta.

Brisch Klára a ve a 16 éves Clarence nevette egyeztek lenlevő Mac Lio

hozott, s a fiata ja szerint összead perdtük, — a fia a tömeg közé s n

ságukra, — mert tóttak. De nem ufiata

fiataikat meg s írta a nyilvánta két hónappal a tes

ültek, hogy ok zások. — Erre

GONDOLATOK.

Irtá: **Zalai Márk.**

Nem szeretem a gyermeket, ki bölcsesség-fogakkal jó világra, meg kevésbé azon ifjút, ki csikofogait nagyon későn hullatja. Ideje előtt érett gyümölcs rendszerint férges, elkésett szellemesség pedig eső után köpenyeg.

Könnyen hívőség nagyon közel áll a könnyelműséghez. Emez meggondolatlanul maga ugrik a veszélyes árba, amazt megjárja könnyűséggel beugrasztják. És mikor már javában benne usznak és javszékelve keresnek egy gyenge szalmaszálát, melybe kapaszkodnak, nehez vadakkal illetik a kemény sorsot, mely őket a veszélybe sodorta. De a visszhang azt dörög nekik: »Ti szerencsétlenek, a sors, melyet oly fenhangon vadtok, az ember maga. Kiki azt a falatot tartozik lenyelni, a mi magának aprít és vagy megemészt, vagy pedig bele fullad.«

Sándor a gyermek király. Perlekedés, veszekedés és kétes kibékülés veszterhes bünnös játékát üzték szülei, és meglepték kedves gyermekéideit. Ez tett koránérté, mint a fanyar gyümölcsöt, melyet a dér és fagy egy éjén át megpuhit és megérel.

Három kritikus napja van minden embernek: születési, halálzórási és menyegző napja. Sirva jó a világra, sirva kisérik utolsó nyughelyére. — Legkritikusabb azonban még is a menyegző napja, mert az nap nem tudja, vajon sirjon-e, vagy nevéssen?

Debreczeni ingatlanok forgalma.

F. é. április 8— ápr. 15-ig.

Vereh Lajos és neje Katona Zsuzsanna veszik Burai István és neje Arany Erzsébet cser-utca 2327. sz. házat 3550 forintért.
Kis Mihály és neje Hajdu Julianna veszik Nagy Julianna Kálmán Mikályné és társai liba-utca 2057. sz. házat 3300 forintért.
Végh Sára veszi Baranyi Károlyné Danesi Ida csapó-kerti szőlőjét 470 forintért.
Kőrösi János és neje Nagy Julianna veszik Kis István és neje Munkácsi Erzsébet csapó-kerti szőlőjét 800 forintért.

Mester Istvánné Kis Zsuzsanna veszi Hajnal Mihály gyám csicsogó-tér 3167. sz. háza és csapó-kerti szőlője 1/4 részét 275 forintért.
Löködi Sándor és neje Szilágyi Zsuzsanna veszik Molnár Ambrus és neje Nagy Erzsébet halapi kaszálóját 1596 frt 65 krért.
Szabó József és neje Fejes Eszter veszik Miskolczi István és neje Vedres Zsuzsanna pacsirta-utca 252. sz. házat 1450 forintért.

Nagy Imre és neje Jándi Julianna veszik Gyarmati József és neje Bereczki Julianna árok-utca 673. sz. házat 900 forintért.
Guti István és neje Tolvaj Zsuzsanna veszik Lukács István busi-utca 723. sz. házat ondódi földével 1300 forintért.
Helmeczi József és neje Szabó Zsuzsanna veszik Szekeres Bálint és neje Kovács Mária pacsirta-utca 211. sz. házat 2100 forintért.
Miskolczi István és neje Vedres Zsuzsanna veszik Igaz János homok-u. 2966 számú házat 1690 forintért.

Kenderesi Julianna Király Istvánné veszi Kronauer Gyula és neje Weinhold Anna darabos-u. 1006 sz. házat 7000 forintért.
Deák István és neje Kerek Eszter veszik Burkos József cser-u. 2320. sz. házat ondódi földével 2750 forintért.
Boeckai József és neje Szatmári Zsuzsanna veszik Kerek Eszter Deák Istvánné csillag-u. 2650 sz. házat 2180 forintért.

Major Terézia Bogdán Lajosné veszi férje Bogdán Lajos kis-uj-utca 1754. sz. háza ondódi föld felé részét ajándékozás címén 900 forintért.

Orosz Károlyné Molnár Julianna veszi Szabó Mihályné Krosz Erzsébet és Szabó Mihály ondódi földét 400 forintért.

Nagy Eszter veszi Nagy László csokonai-utca 1512. sz. háza öt illettő fele részét áruházas címén 600 forintért.

Diószegi János veszi Tóth Róza Luczi Istvánné és társai morgó-utca 630. sz. házat ondódi föld és halapi-kaszáló illettőségét 1000 forintért.

Különfélék.

* **A házasság nem tréfa.** Amerikában Saratoga Springsben múlt évi január havában egy fényes házi bált tartottak. Reggel felé, mikor a pezsgő már jócskán begőzölte a vendégek fejét, valaki tréfából azt indítványozta, hogy a dugaszdag 15 éves Brisch Klára a vendégek előtt esküdjék meg a 16 éves Clarence Woodrockkal. A fiatalok nevetve egyeztek keze a tréfába, s az épen jelenlevő Mac Liod pretestáns lelkész bibliát hozatott, s a fiatal párt annak rendjé szerint összeadta. Azután ismét tánczra perdtütek, — a fiatal házások is elvegyültek a tömeg közé s nem gondoltak többé boldogságukra, — mert az esküvőt tréfának tartották. De nem úgy a tiszteletes ur, a ki a fiatalokat meg sem kérdezve, nevéket beírta a nyilvántartási könyvbe. — Ez előtt két hónappal a leány s a legényke arról értesültek, hogy ők már egy év óta boldog házások. — Erre a fölfedezésre kétségbeesve

fordultak a törvényszékhez, hogy semmisítse meg ezt a tréfa házasságot. De mind az első, mind a második folyamodásu törvényszék elutasította őket, — daczára annak, hogy kimutatták, miszerint ama bál óta soha sem látták egymást. Végre a semmisítzék megkényörült rajtuk, szétválasztotta őket, de csak azért, mert az esküvőkor a leány törvényes 15 éves korából még két egész nap hiányzott.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

Előleges jelentés!

Wollner-testvérek műlovardája a napokban Debreczenben érkezik és

május hó 4-én

előadásait megkezdí. A társulat 50 első-rangu női- és férfi-tagból áll s 30 kintőben idomított szép fajlovakkal rendelkezik. Bővebbet annak idejében a falragaszok. (195.) kiváló tisztelettel

Wollner-testvérek.

Szives tudomásul!

A lakás változtatások alkalmából ajánljuk nagy választékú ratárunkat:

szőnyegekben, FÜGGÖNYÖKBEN, BUTORSZÖVEKTBEN, ágy-és asztalterítőkbén,

melyeket jutányos, szabott áron árusítunk el.

Szabó Lajos Fiai
(194.) DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

KÖSZÉNKÁTRÁNYT

legjobb minőségben zsindey- és deszkatekő behúzására, mely által azok tartóssága kétszerte hosszabb, továbbá **czulapok**, melyek a földbe ásatnak **kerítések s gazdasági eszközök befestésére** hordókb n á 50 egész 200 kiló súlytartalommal; továbbá saját gyártmányu

COAKSOT

(pirszén) **kovácsok és lakatosok** részére ajánlja jutányos ár mellett a légszergyár igazgatóságá DEBRECZENBEN.
157. 4—10.

Eladó virágok.

Mintegy 400 darab különféle disznóvénny, különösen új-fajta **gránátfa** és viritó **imatophilum** jutányos ártért eladó özv. **Büdy Kálmán**nál N.-Csapó-utca 329. sz.
(191.) 2—3.

Baum Miksa áruháza!

Van szerencsém az igen tisztelt közönségnek szives figyelmét ujonnan berendezett

áruházamra

felhívni, melyet, költséget s fáradságot nem kímélve, egészen fővárosi modorban szereltem fel, hogy városunknak valóban díszére váljék.

Kedvező kitések folytán az árukat most sokkal nagyobb mennyiségben szerezttem be, ennél fogva jóval **jutányosabban is adhatom.**

Ajánlom nagyban és kicsinyben különösen ez évadra, nemez, szalma-kalap, férfling, nap- és esernyő, bőrdíj és gyermekjáték-készletemet.

Kérem a fentiekrol meggyőződést szerezni tisztelettel

(185) 3—4 **Baum Miksa.**
Viszont elárústitók engedményben részesülnek.

Baum Miksa áruháza!

EGY ÜZLETHELYISÉG

a Sas-utczában (a Czegléd-utcz közvetlen közelében)

legelőnebb forgalmu ponton **május 1-től kiadó.**

(171.) Czím a kiadóhivatalban. 3—

Hirdetés.

Miután magam a borméréssel felhagytam, az idehaza lévő

érmelléki boraimat

kiárusítom, agymint:

- 1-ször 1885-dik évi termésű Bakarbor adózva 50 literől kezdve feljebb literenkint — 60 kr.
- 2-ször 1888-dik évi termésű Bakarbor adózva 50 literől felfelé literenkint — 50 kr.
- 3-ször 1889-dik évi érmelléki Bakarbor adózva 50 literől feljebb — 56 kr.

Czegléd-utca 2598. szám alatt

Papp László.

(161.) 2—?

Eladó rózsafák.

A nagyerdei kertészetben, magas és alacsony törzsű egy éves nemes rózsák, lapda-rózsák, nemesített orgonák és amygdulinsok (teljes mandula), nagyszemű pöszméték, és mindenféle kiültetésre való virágok, különféle fajban szőnyeg palántok, ugyszinte cserepes palántok és szobai díszvirágok jutányos áron folytonosan kaphatók.
(168.) 3—3.

Letét őrzésre

a debr. első Takarékpénztár **megőrzés végett**

az erre berendezett tűz- és betörés-mentes pánzell helyiségébe elfogad **Értékpapirokat, okmányokat, ékszereket: arany és ezüstneműeket** jutányos feltételek mellett.

Bővebb felvilágosítás nyerhető az intézet könyvtiteli hivatalában az üzleti órák alatt.

Az igazgatóság.
(168.) 2—3.

KARDOS LÁSZLÓNÁL
(193.)
KOSSUTH-UTCA
Nagy raktár: vászonból, szőnyegből, függönyből, mosó ruha-szövetből,
KÉSZ FEHÉRNEMŰEK BŐL.

Gyenes Lajos

DEBRECZEN, városház épület ajánlja jutányos szabott árban **Női ruhaszöveteket és díszeket Selyem foulardokat Toile, satin**

és egyébb mosókelméket

Nagy raktár: **NAPERNYÖKBEN Női, férfi**

és gyermek harisnyákban KÖTŐ ÉS HIMZŐ PAMUT ÉS SELYMEK

Jò szabásu fűzők Női ruhák

elkészítettését elvállalom.
(162.) 4—?

Kiadó boltok.

Az „Iparegyesületi takaré- és hitelintézet“ tulajdonát képező Csapó-utca 335/6. sz. házban

Két bolthelyiség május 1-től

K I A D O.
Az igazgatóság.
(183.) 2—3.

A

meghülés által keletkezett betegségek legnagyobb része, nagyon könnyen volna megelőzhető alkalmas háziszerek azonnali alkalmazása által. A Horgony-Pain-Expeller ilyenekben a

legjobb bedörzsolés.

Hasonló jó eredménnyel használható eszű, köszvény és tagszagadás, valamint fejfájás, hátfájás, csipőfájás, stb. ellen és majdnem minden háztartásban készíthető. Ezen szer 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben majdnem minden gyógyszerárban kapható. Minhogy értéketlen utazatok is lehetnek, kifejezetten:

a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller kérendő.

az idei versenyyalozás került tálalá. A verseny május 11-ikére tüzetett ettő Ujfalu végponttal, mely a pálya sekkel 45 kilométer távolságra egészítte. A rendező bizottság a következő: Ellenézy Gyula, mint versenytüztő; tag: Csikós Sándor egyleti orvos, dr. Márman és rd. Orbán József, a verseny következőkép alakult meg, Márton Mihály, Simonffy István, ifj. Gyürky, Bakos Kálmán, K. Tóth Sándor, Nagy B. Balhazár Dezső, elnök, alelnök és

A Széchenyi-utca vásárvasár- mozgalmasnak ígérkezik. — A jobbrészen sátrak hosszú sora hívogattja vá a közönséget. A panorámák, ipus- kőrszakálás asszony látványosságai sokakat sábigatnak a vásártérre.

Sok a vidéki vendég. A helybeli tulajdonosokra örvendetes napok vi. Olyan sokan érkeztek folyamatosan levő kakra vidékről, hogy alig lehet szóbat nagyobb szállodáinkban.

Börtön elő a halálba. Szomorák volt debreczeni törvényszéki díjnok, kivét a Weinberger-féle uszora-pörrel ámban gyakran emlegették, a mennyiben az, a ki a bűnel tárgyat képezett üznyveket — a vizsgálat megíusításaól — elikkasztotta s ki e tetteért fél- ságra ítéltetett: Aradon — mint érte- k — elhunyt. A földi igazságszolgáltatás hat a legfőbb bíróhoz apellált!

Gonosz csiny. Napok óta gonosz követnek el ismeretlen tettesek K a r- László helybeli fehérmű, divatkereskedő Ejszakánként következeten Kossuth- lakásának ablakait belövöldözik. A lö- mmi puskából, kavicsokkal, óndarabok- nagy sréttel eszközök, melyeknek több ála esik rendszerint áldozatul. A rend- e tárgyban megindította a vizsgálatot.

Egy embert találtak eszméletle- l reggelre viradóra a hatvan-utca vé- az uton elterülő férfinak feje véresre volt. Ugy látszik, hogy a bosszu műve e- áldozatul, mert a rablás ki van zárva az okból folyólag, hogy zsebében közel öt találtak. Valószínűleg ittas állapotban, akoresmai verekezés hozta e rendkívüli epe — Apolász alá vették.

Zsibogó nélkül Az ócska üzérke- egi vásárja nem sikerült ez egyszer. Az zverte az ócskás kofákat s e Kossuth ege sokat vesztett ma délelőtt élénk-

Nagy disznóvásár van az ideita- vásár alkalmából. Rég idő óta volt olyan elhajtás, mint az idén. Hanem, mint a sasarak alkalmával történni szokott, mi- nagy a kínalat, jelentékenyen csökkent a

Selyem hamisítvány. Egészünk el- tatát a venni szándékolt fekete selyem- a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a s jól festett selyem az elégetéssel nyom- szepödörödik és csakhamar kialszik, után csekély világosbarna hamut hagy- hádig a hamisított selyem (mely zsiros szalonnás lesz és könnyen török) lassan eg (minthogy rostszálai a festanyagtól en tovább izzanak) és sötét barna ha- gy maga után, de valódi selyem mód- oha össze nem pödörödik, csak meggör- tenneberg G. (cs. kir. udvari szállító) se- yara Zurichben. házhoz szállítva, posta- vámentesen szivesen küld bárkinek is hat, akár egyes öltönyökre való, akár üvegekben levő valódi selyem szövetből. ba czimzett levelekre 10 kros és levelező- ra 5 kros bélyeg ragasztandó.
(10.) 5.

Irodalom és művészet.

Kegelet Tompa Mihály sir- l. Ez év július 30-án lesz huszonöt éve a hogy Gömör-megye egyik legkiválóbb a viráregék koszorus költőjét, Tompa t eltemették. Ez alkalommal Hamván, a költő sirjánál a gömörmegyei lelkesí a melynek Tompa Mihály annak idejében volt, emlékünneplét rendez. Az ünnepi S. Szabó József főgimnáziumi tanár lesz, nepélyen — a melynek programja kü- n még nincs végleg meghatározva — a szobor egyesület is képviselteti magát öltő sirjára koszorus fog helyezni. A ri- mbati főgimnázium Tompa-köre, tekin- arra, hogy a nagy költő halálának év- a nyári szünetre esik, május 28-án gjelelni a hamvai temetőkerben, hogy ő sirjánál lerója a kegelet adóját.

TÖRVÉNYSZÉK

Az elárult királyi palota. Bécs, 20. A helybeli országos törvényszék ma a »Wiener Tagblatt« ellen megindított es pört. Az ügyészség: Az elárult királyi e című czikkben sértést lát a magyar y ellen és fentartja azon vádat, hogy y iránti tiszteleten csorba ejtetett, külö- ezek szavak által: »mi lesz belőlünk, király egységek kihágását az egész nem- ézeti.« Dr. Hawlak ügyész vádbeszéde Frischauer Emil védőbeszéde után a yszek a btk. 63. §-a értelmében a fel- értést megállapítottnak tekin- ellen dr. Frischauer védő a fellebbezést

Jó legelő.

Szarvasmarhák legeltetésére a b-ujvárosi határon elfogadtatnak.

Ertekezhetni Főplac 1827., vagy Elepen, Kadarcsmelletti 20. sz. tanyán.
(172.) 2-3.

A tavaszi idényre

nagy választékban érkeztek raktárra: divatos

NŐI-RUHASZÖVETEK,

fekete divatkelmék,
SZINES SELYMEK,
zephirek, batiste,
ATLASZ-SATIN
MOSÓ-VOILE-ok.
gyermek felöltők, ruhácskák,
Napernyők.

BRASSOI POSZTÓK,
melyeket igen olcsón árusítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.
Mintákat ingyen és bérmentve kívánatra küldünk.
(168.) 11-?

Árverési hirdetemény.

A Debreczen szab. kir. város törzsgulyájából kiselejtezt és számfelletti

12 db. bikának

nyilvános árverésen leendő eladatására a városi tanács 3382/1893. számú végzésével **f. é. április hó 24-ik** napjának d. e. 8 órája az országos baromvásártéren kitzetvén, ezen árverésre a venni szándékozók meghivatnak.
Debreczen, 1893. április hó 20.

A városi tanács.

(192.) 2-2.

Építési kölcsönök.

A debreczeni első Takarékpénztár **városi és kerti házak** építése céljából, bekebelezéssel biztosított és az építés előhaladása arányában részletekben folyósítandó építési kölcsönöket nyújt jutányos kamat és fizetési feltételek mellett.

Bővebb értesítés nyerhető az igazgatóságnál.

(187.) 2-3

NEUMANN M.

bécsi férfi-, fiu- és gyermek-ruhagyárának helybeli raktára (főpostával szemben)

a tavaszi idényre

a következőket ajánlja um.:

férfi öltönyök	frt 8.50-tól	frt 30-ig.
fiu öltönyök	6. " "	20 " "
gyermek öltönyök	3. " "	15 " "
férfi felöltők	frt 9. " "	30 " "
fiu felöltők	frt 7. " "	15 " "
gyermek felöltők	5. " "	12 " "

Tekintettel arra, hogy gyártmányaim úgy kiviteleért, mint kifogástalan szabásáért számos kiállításokon **kitüntetésekben** részesültek és daczára annak, hogy csakis jó szövetekből állítatnak elő, az árak bámulatos olcsók.

A mélyen tisztelt vevő közönség kényelmére, minden darabon a szabott árak fel vannak tüntetve, mely árak egyáltalában határozottak. Számos látogatást kér

(147.) 13.—
tisztelettel
NEUMANN M.

LAKÁS-VÁLTOZÁS!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség tudomására juttatni, miszerint az évek óta Nagyvárad-utca 2122. sz. alatti lakásomat

folyó évi május elsőtől

a főtéren **TISZA-PALOTA** átellenében levő 1712-ik számú **SZABO LAJOS** ur házába helyezem át.

A tavaszi és nyári idény közeledtével ajánlom magamat **mindenfélé**

szobafestő- és mázoló-munkák

tapetirozások és az ahhoz szükséges **aranyozások** templomok festése, oltárok és szószékek aranyozásának

a legművészebb kivitelére.

Leveleiben felkeresésre költségeliránnyal szívesen szolgálok bármely vidékre.

Az eddigi bizalmat és pártfogást megköszönve: kérem abban új lakásomon is szerencsételni.

Teljes tisztelettel

Horváth András

(135.) 3-3. szobafestő.

FÉLIX-FÜRDŐ

Nagyvárad mellett, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin 1/2 órai távolság. Május 1-től augusztus hó végéig naponta 10, vasár- és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváradal. Ezenkívül a nagyvárad-i állomástól és a városból még két omnibusz is jár ki a fürdőbe, ahol a tőle pár percznyire fekvő állomáson szintén kényelmes társaskocsi áll a m. t. közönség rendelkezésére.

Az európai hírű + 49° C. fokú hővíz sikerrel használtatik mindennemű idült bőrkülsőek, közhvény s a vele járó csúszos csontfájdalmaknál, máj, lép, méh és általános mirigy-daganatoknál, sárgaság és vizekór, vese-, hólyag- és aranyeres bántalmak ellen, a csonttörésekkel és ficamokkal járó rendelkezéseknél, nőknél rendetlen hószámnál és méhkörüli lobos izzadmányoknál.

Az ártéri kút forrásvíze belső hajóknál is kiváló szolgálatot tesz.
Állandó fürdőorvosok: **Dr. GRÓSZ ALBERT** és **Dr. SCHIFF ERNŐ.**

FÉLIX-FÜRDŐ.

Nagyobb szabású építkezések által a fürdőtelep át lett alakítva úgy, hogy a legnagyobb kényelemmel berendezett új emeletes »Victor« szállodában 42 szoba, valamint a szintén új »Álföld« és »Békés« szállókban és a régi épületekben összesen 143 szoba áll a nagyérdemű fürdőközönség rendelkezésére napi 80 krtól 3 frt ár mellett.
Gyógyterem a legmodernebb fürdők mintájára berendezve, hirlappal, zongorával és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Éttermek. Sétáhelyek a fürdő mellett és az őserdőben. Hat tükörfürdő és a mellett részben átalakított, részben újonnan épített s felszerelt család és kádfürdők állnak a közönség rendelkezésére. Elő- és utóévadban árkezdve.
A fürdőidény tartamára Pürszi első békés-csabi zenekara van szerződötve. Az erdőben jó tekepálya. **Zene és gyógyjái nincs.**

Izletes ételk és tisztán kezelt italok jutányos áron szolgáltatnak ki.

Kiváló tisztelettel

KERNÁTS és BIBÓ

A fürdőleirást kívánatra megküldjük. bérlők.
(184.) 3-3.

Előfizetési árak:

helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . . . 10 frt —
Félévre . . . . . 5 " —
Negyedévre . . . . . 2 " 50 —
Egy hóra . . . . . 1 " —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden lemeny a szerkesztőségbe (Főter 1828.) bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben:
Tolgyi K. Lajos könyvkereskedés és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. alatti.)

Az utolsó fel

A tanügyi bizottság azon kijelentése után, hogy a konzekvenciát megfogadta a javaslatot a tanügyi bizottság 300 frt min. énybe iktatását. T. után a kormány-újra czióalattani a tanügyi megalázó abbeli törvény minimumát 300 frtba

Nem akarjuk a dolni, annál kevésbé, szándékát és jóindulatunk kijelenteni, hogy levő ország tanügyi kormányzásához nem akarát és a jó indulgá, kell oda tetterő nyi autokratizmus is.

Nem tartozunk régieket csak azért, kat, a jelenlegieket azt minden politikus szor — és legutóbbi tulkiadást tett az állam 20—25 iskolát mondom nagymérvű tanuskodnak róla a még a legvéresebb örömmel vették tu ügyekre lett fordítva

Nincs széles egy miniszternek, és közoktatás ügyi megszavazták neki.

Ezt tudva, mondvette tudomásul a szakminiszter azon szakérdést csinál a ha eredeti propositióják. — Hisz értjük jól, hogy ezen október nisztertanács adta a hiszen a szakminiszter nála tisztelgő tan megelégedve a java

Ha már most kötet eme általa kom meg nem elégedő léhez — nem lehet a szakminiszter a siója alatt állván, k telen egész befoly nézve annyira sért javaslatot törvénye

Ne áltassuk reményekkel, hogy Törvény lesz bizságot csak ígéretek. A lótenyésztésnek, műbórnak nagyobb mint a tanítóknak, azt az új nyugdíjto zuhanýként hatott len egy tanító sem zetésével nyugdíjba évet is. Az új nyu utópia — amely a meg fog talán való

Most következ amely azonban egy Amellett, hogy

foltozza, hogy esztendeig, megaláz Mert miként bány napszámósaival, ak 300 frtra becsül? got az észszerűség pontjából is,

Ha valaha ér lammak, a társadal

Os. kir. országosan szabadalmazott finom lükör-gyár.

Alapítottatott 1850-ben. — 20 kitüntetés és elismerő oklevél.

Fränkel Adolf és fia, Biálla (Galiczia),

ajánlják jutalmakkal kitüntetett lemgyel lükör különlegességeiket.

Kontuszóvka, köménymagos, Allasch stb.

Mindenféle fajú és kitüntésegeiről elismert minőségű lükörök, vadászati és úti lükörök, különlegességek régi sreszes italokból

(48.) 8-9.

Kapható: minden előkelőbb cseméje-, fűszer-üzletekben, czukrázda és kávéházakban. Elárastók kedvezményben részesítettek. Árjegyzékkel ingyen szolgálunk.

Temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

dusan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Kossuth-Czegléd-utca 2155. sz. a a gyógyszerházzal szemben.

Becses tudomására hozom, miszerint a nagyérdemű közönség elismerő bizalmánál fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temetkezéshez megkívántató

érez, fa és mindennemű behuzott, egyszerű és diszes koporsók halotti kellékek, gyászkoosik, legszebb kivitelben,

a gyászoló felek igényeihez mért

elösmert tisztességes olcsó árért

szolgálatnak ki. Főtörékvésem leendő bármily verseny mellett is a szigorú sönosság és figyelem.

Elvállalok mindennemű temetések rendezését, helyben, mint vidéken. Hullaszállítást minden irányban.

Érez, mű és élővirág koszorúk előállítását szalag felirással — vagy a nélkül — a kor kívánalmához mért olcsó árért.

Kérve a n. é. közönség pártfogó támogatását, hogy a szomorodott felek igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki.

Debreczen, 1892.

Kiváló tisztelettel:
DANKÓ MIHÁLY.

(37.)